

DK1 Tespit Raporu Düzenlenmesi Zorunlu Durumlar ve Gerekli Belgeler

Kerim ÇOBAN *

I- İTHALİNDEN SONRA BAZI EŞYA BEYANLARININ YGM RAPORUYLA TESPİT ZORUNLULUĞU

1- Özet Bilgi

Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/5) (31.12.2023 t. 32416 s. 4.mük R.G.)’nin 10.maddesi 5.fıkrasında belirtildiği gibi, “Üçüncü fıkra ile dördüncü fıkranın (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentleri kapsamında sabit referans numarası beyan edilerek ithal edilen ve 500.000-TL toplam fatura tutarını aşan ürünlerin, yapılan beyana uygun kullanımının veya tesliminin gerçekleştirildiğinin tespiti Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri Raporu ile yapılır.”

- Fatura tutarının 500.000-TL’nin üzerinde olması, 500.000.TL sınırı için düşümlü ve parçalı ithalatların değil; sevkiyat bazlı tutarın dikkate alınması, 2024/5 sayılı Tebliğinin 10/5 inci maddesinde belirtilen eşyanın yapılacak tespit işleminde **bir özet beyan veya TIR Karnesi ya da transit beyannamesi kapsamında** anılan madde çerçevesinde sabit referans numarası beyan edilerek ithal edilen ve 500.000 TL toplam fatura tutarını aşan ürünlerin esas alınması, *500.000-TL.’nin altında parça parça düşümlü ithalatlarda da YGM Raporu düzenlenmesi*, Deniz yoluyla gelen eşya için bu uygulamanın bir konşimento kapsamında yapılması/ sayılması gerekmektedir.

- 01.01.2024 ile 31.10.2024 arasında tescil edilen beyannameler kapsamında yapılacak tespitlere ilişkin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporlarının, süre uzatımına ilişkin hususlar saklı kalmak kaydıyla 30.04.2025 (dahil) tarihine kadar düzenlenmesi gerekmektedir. Yani, 01.11.2024 tarihinden başlamak üzere diğer beyannameler için 6-aylık süre zarfında YGM raporlarının yazılması gerekmektedir.

- Tebliğin 10/5 inci maddesi kapsamında sabit referans numarası beyan edilerek serbest dolaşıma giren eşyanın ithalatçısı tarafından herhangi bir kullanım veya işleme konu edilmeden satılması halinde, ekte yer verilen yazı örneğine uygun bir şekilde alıcının mukim bulunduğu ilin Tarım ve Orman Müdürlüğüne YGM tarafından bildirimde bulunulması ve söz konusu bildirimin YGM raporunda belirtilerek raporun sonlandırılması gerekir.

- Yurt Dışından eşya alıp, işleme tabi tutmaksızın başka bir firmaya satan firmalarla ilgili olarak (Al-Sat Yapan firmalar & Traderler) YGM, ithalatçı nezdinde tespitlerini yaptıktan sonra ürünün satıldığı firma listesini tebliğ ekinde yer alan yazı örneğiyle alıcının mukim bulunduğu ilin Tarım ve Orman Müdürlüğüne bildirmek suretiyle raporunu “OLUMLU” olarak sonuçlandıracaktır. Yapılan bildirimde mukabil Tarım İl Müdürlüğü’nün iç piyasa denetimlerinde tespit edeceği uygunsuzluk durumları ilgili gümrük idaresine bildirilerek ve cezai işlem tesis edilecektir.

- Bununla birlikte, 2024/5 sayılı Tebliğin 10/6 ncı maddesine göre eşyanın serbest dolaşıma girişi sonrası beyana uygun kullanım, teslim veya işleme konu edilmesinden ithalatçı sorumlu olduğundan, Tarım ve Orman Bakanlığı yetkili birimlerince yapılan iç piyasa denetimleri sonucunda, eşyanın yapılan beyanın aksine bir kullanım, teslim veya işleme konu edildiğinin tespit edilerek gümrük idaresine bildirilmesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 235/1(c) maddesi kapsamında işlem yapılması.

II- HANGİ DURUMLARDA YGM (DK1) RAPORU DÜZENLENMESİ GEREKİR?

1- Tespit sözleşmeleri ve raporlarının gümrük idaresi bazında düzenleneceği, Fatura tutarının 500.000-TL'nin üzerinde olması, 500.000.TL sınırı için düşümlü ve parçalı ithalatların değil; sevkiyat bazlı tutarın dikkate alınması, 2024/5 sayılı Tebliğinin 10/5 inci maddesinde belirtilen eşyanın yapılacak tespit işleminde **bir özet beyan veya TIR Karnesi ya da transit beyannamesi kapsamında anılan madde çerçevesinde sabit referans numarası beyan edilerek ithal edilen ve 500.000 TL toplam fatura tutarını aşan ürünlerin esas alınması, 500.000-TL.'nin altında parça parça düşümlü ithalatlarda da YGM Raporu düzenlenmesi, Deniz yoluyla gelen eşya için bu uygulamanın bir konşimento kapsamında yapılması,**

2- Tarım ve Orman Bakanlığının iznine tâbi olması kaydıyla, 2024/5 Sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğinin Ek-1/A ve Ek-1/B'de yer alan ve Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlere Dair Yönetmelik kapsamı dışında olması veya kapsam içerisinde olmakla beraber bu ürünlerin: a) Petrol sanayii, b) Beşerî ilaç sanayii, c) Sabun sanayii, d) Kozmetik sanayii ve benzeri, Tarım ve Orman Bakanlığınca denetime tâbi olmayan sanayilerde kullanılmak üzere ithal edilmesi,

3- Tebliğin Ek-2'sinde yer alan ürünlerin gıda ile temas etmeyecek, gıda ve yem sanayii dışında ve/veya karşılarında belirtilen amaçlar dışında kullanılacak olması,

4- Tebliğin Ek-4'ünde yer alan ürünlerin hayvan sağlığı amacı dışında kullanılacak olması,

5- Tebliğin Ek-5'inde yer alan ürünlerin veteriner tıbbi ürün ve veteriner tıbbi ürün imalinde kullanılan hammadde sanayiine verilmeyecek olması,

6- Tebliğin Ek-6'sında yer alan hammaddelerin bitki koruma ürünü sanayiine verilmeyecek olması,

7- Tebliğin Ek-2, Ek-5 ve Ek-6'sında yer alan ürünlerin laboratuvar analizinde kullanılacak olması,

Hallerinde ön bildirim, Kontrol Belgesi ve/veya Uygunluk Yazısı düzenlenmeyecek olup, bu durumlarda yapılan beyana uygun kullanımının veya tesliminin gerçekleştirilip, gerçekleştirilmediğinin tespiti Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri Raporu (DK1 Raporu) ile tevsik edilecektir.

Diğer taraftan, 3 sayılı Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği kapsamında ibraz edilen Üretici Belgesi ve analiz sertifikası bir uygunluk belgesi olmadığından, kapsam dışı beyanlarında YGM raporu ibrazına ilişkin sorumluluklarda bir istisna sağlamamakta olup, YGM raporu ibrazı gerekecektir.

İlgili İthalatçı Firmalar ve/veya Gümrük Müşavirleri, geriye dönük beyanname taramalarını yaparlarken 500.000-TL toplam fatura tutarını aşmakla birlikte aşağıdaki referans

numaralarının beyan edilip edilmediğine bakmaları (kendilerinden YGM raporu istenip, istenilmeyeceğine karar vermeleri) gerekir.

2024/5 Sayılı Tebliğ Kapsamında Muafiyetler ve Kapsam Dışı Liste Numaraları	Kapsam Dışı Gerekçesi	Beyannamede Beyan Edilmesi Ön görülen Kapsam Dışına Beyanına İlişkin Sabit Referans Numaraları
Ek-1/A Ek-1/B'de	Petrol sanayii, beşerî ilaç sanayii, sabun sanayii, kozmetik sanayii ve benzeri Tarım ve Orman Bakanlığınca denetime tâbi olmayan sanayilerde kullanılması	15442489916128745008274
Ek-2	Gıda ile temas etmeyecek, gıda ve yem sanayii dışında ve/veya karşılarında belirtilen amaçlar dışında kullanılması	10617541565699503532523
Ek-4	Hayvan sağlığı amacı dışında kullanılacak olması	10746679379456304570062
Ek-5	Veteriner tıbbi ürün ve veteriner tıbbi ürün imalinde kullanılan hammadde sanayiine verilmeyecek olması	10655019861881571511690
EK-6	Bitki koruma ürünü sanayiine verilmeyecek olması	11190652683877198781391
Ek-2, Ek-5 ve Ek-6	Laboratuvar analizinde kullanılacak olması	13977662350291883035269

[• DEMİRTAŞ Hâkî, “Kapsam Dışı Ürün Grupları ve YGM Raporları (DK1 Tespit Raporu)”, LinkedIn Platformu, 24.10.2024. - (2024/5 Sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliği’nin 10.maddesi)].

III- YGM RAPORU İSTENMEYEN HALLER

- Nihai Kullanım kapsamında NK1 Tespit Raporu düzenlenen eşya için ayrıca bir YGM raporu düzenlenmesine gerek yoktur.

- Gümrük Kanunu 167’nci maddeye göre gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilen eşya için YGM raporu düzenlenmesine gerek yoktur.

- Tebliğin Ek-2 listesinde yer alan ve gıda ile temas etmesi ihtimali bulunan, gıda ve yem sanayinde ve/veya karşılarında belirtilen amaçlar için kullanılabilecek eşya için ithalat öncesinde Uygunluk Yazısı almak üzere Tarım ve Orman Bakanlığına başvurulması mümkün olup, Uygunluk Yazısı beyan edilen eşya için ayrıca YGM Raporu düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

5 sayılı Tebliğin 10/5 inci maddesi çerçevesinde bir sabit referans numarası bulunan eşya için aynı Tebliğin diğer listeleri kapsamında veya başka bir ürün güvenliği ve denetimi ya da ithalat tebliği hükümleri uyarınca bir uygunluk belgesinin mevcut olması halinde ya da aynı eşya/ ürün için bazı kurum ve kuruluşlardan *[Örneğin: Ürün Güvenliği Denetimi (ÜGD) Tebliği ile İthalat Tebliğleri kapsamında veya Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kapsamında]* uygunluk belgesi & uygunluk yazısı alınmış olması halinde, kapsam dışı beyan yapılmış olması gerekçesiyle ayrıca YGM raporu düzenlenmeyecektir.

Bu kapsamda,

- a) 24/4/2013 tarihli ve 28627 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçi ve Yurt Dışı Kaynaklardan Teminine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ uyarınca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun uygunluk yazısı ile,
- b) 2024/10 sayılı Banknot ve Benzeri Kıymetli Evrakı Mahsus Kâğıtların İthaline İlişkin Tebliğin 4/2'nci maddesi kapsamında,
- c) 2024/16 sayılı Gübre İthaline İlişkin Tebliğin 3/2'nci maddesi [2- Ek-2'de yer alan, Avrupa Birliğinde serbest dolaşım statüsü kazanmış eşyanın ithalatı] kapsamında,
- d) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2'nci maddesinde sayılan kamu kurum ve kuruluşları tarafından,
- İthal edilen eşya için de YGM Raporunun aranmasına gerek bulunmamaktadır.

IV- DK1 TESPİT RAPORU TANZİMİ İÇİN FİRMALARDAN TALEP EDİLECEK BİLGİ VE BELGELER

- 1- Firma Hakkında Genel Bilgi *[Firmanız iştiğal alanını içeren 2024/5 sayılı Tebliğ kapsamında sabit referans numarası beyan edilerek ithal edilen eşyaya/ürüne ait genel bilgiler, eşyanın GTİP'i, ticari tanımı, kapsam dışı beyan edilmesinin gerekçesi ile hangi amaçla ithal edildiği (ticari amaçla ya da üretimde kullanılıp kullanılmadığı) doğrudan veyahut imalat sonrası eşyanın nerelerde kullanıldığı yada kullanılabildiği (birden fazla kullanım yeri var ise ayrı ayrı belirtiniz) açıklayan yazı (Firma antetli kâğıdına yazılıp imzalanacak)],*
- 2- Firmanız Faaliyet belgesi (Nace kodunu içeren),
- 3- Varsa Kapasite raporu (üreticiler için),
- 4- Muhasebe stok hareketlerinin firma yetkilisi/muhasebe sorumlusu tarafından ıslak imza ve kaşeli dökümleri,
- 5- İthal edilen eşya Firmanız Üretimde kullanılmış ise, üretime sevk ve üretimden çıkış belgeleri. Üretim neticesinde hangi cins eşyanın üretildiği,
- 6- Üretim prosesi (üreticiler için "antetli kâğıda"),
- 7- Ürünlerin giriş/çıkış hareketlerini kapsayan yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defterinin ilgili sayfalarının firma tasdik bilgileri,
- 8- Ürünler İthal edildikten sonra doğrudan satışa sunulmuş veyahut üretime sunulduktan sonra nihai ürün haline gelmiş ve satışı gerçekleşmiş ise "İthal ürününün Ticari Tanımı, Üretim sonrası nihai ürünün adı, firmanız tarafından düzenlenen satış faturası bilgileri (ithalat beyannamesi/serbest dolaşıma giriş beyannamesi tescil sayı ve tarihi ile ilişkilendirilmiş, Satış faturası No, Tarih, Alıcı Firma Adı, Adresi, İletişim Bilgileri, Satış Miktarı, Ölçü Birimi", eşyanın kullanım amacını içeren excel tablosu) ile Başta Satış faturası/satış faturaları olmak üzere, ilgili belgelerin firma tasdikli okunaklı birer nüsha veya fotokopileri,
- 9- Ürün üzerinde herhangi bir işlem yapılmamış ise, halen stoklarda ise stoklara/ stok hareketlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının, firma yetkilisi/muhasebe sorumlusu tarafından ıslak imza ve kaşeli dökümleri,
- 10- İthal edilen ve/veya iç piyasaya satılan ürün ile ilgili (varsa) sertifika, rapor/ tahlil raporu, pespektüs, vb. ilgili belgelerin firma tasdikli okunaklı birer nüsha veya fotokopileri,

11- Genel Bilgiler;

- Tespit işlemini yaptıran kişinin/ Firmanın ticaret unvanı, kuruluşu, bağlı bulunduğu Vergi Dairesi, Vergi Numarası,
- Türkiye Ticaret Siciline kayıtlı olduğu yer, merkezi,
- Tespit işlemini yaptıran kişinin faaliyet alanı,
- Tespit işlemine konu süre (tespite konu eşyaların ithalat, satış ve depolanması) içerisinde; Tespiti yaptıran firmanın ortak ve yöneticilerinin kimler olduğunun, kimlik bilgileri, adresleri ve hisse paylarının neler olduğunun, ... ayrıntılı şekilde belirtilmesi,
- Tespiti yaptıracak şirket, Ortak ve Yöneticilerine ilişkin (Yukarıda sayılan bilgileri içeren, teyit eden, gösteren ve ispatlayan) Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinin/ Gazetelerinin okunaklı ve firma tasdikli birer fotokopileri,
- Tespit işlemini yaptıran kişiyi gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisi bulunan şahısların kimler olduğu (çalışanların ve çalışılan gümrük müşavirlik firmaları ünvanları, ilgili gümrük müşavirlerinin kimler olduğu? Ad, Soyad ve Karne Numaraları, ...),

...

Not: Bu konu başta olmak üzere, YYS Yıllık Faaliyet Raporu Hazırlanması, YYS Yıllık Zorunlu Eğitimlerinin Verilmesi, YYS Revizyonları, Ön İzleme, Yeni YYS Belgesi Hazırlıkları ve YYS Belgesi Alım Süreci, YYS Başvuru Formlarının Doldurulması, YYS Danışmanlığı, vb. Tüm YYS Süreçleri hakkında daha fazla ayrıntılı bilgiyi, Gümrük ve Dış Ticaret Mevzuatı konularında gerekli Hukuki ve Mevzuat Desteğini, İdari ve Adli İtiraz Süreçleri, Dava Açılması, Dava Aşamalarının Takibi, İlgili Mevzuat Ve Hukuki Açılardan Gerekli İtiraz Ve Savunmaların Yapılarak Dava Sonucunun Olumlu Sonuçlandırılması, Sonradan Kontrol/ Firma İncelemesi Yaptırılması, Antrepo Açma, Antrepo Genişletme, AN6, AN7, AN8 Raporlarının düzenlenmesi, ... vb. işlemleri, Sürekli/ Düzenli, Aylık, Yıllık Gümrük ve Dış Ticaret Danışmanlığı, Olay (Konu) Başlı Gümrük ve Dış Ticaret Danışmanlığı, Gümrük ve Dış Ticaret Mevzuatı Eğitimleri, ... vb. konularında yardım, destek, danışmanlık ve benzeri hizmetleri -İsterseniz- Firmalarımız "Çoban Gümrük Dış Ticaret Denetim, Danışmanlık ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği A. Ş."den veya "Çözüm Denetim Gümrük Dış Ticaret Ve Danışmanlık A. Ş."den alabilirsiniz.

III- DK1 TESPİT RAPORUNUN DÜZENLENMEMESİ

Tespit raporunun, normal 6 aylık süre ve/veya talep edilen ek sürelerin sonunda düzenlenmemiş olması durumunda; ibraz süresinin bitiminden itibaren başlamak üzere raporun ibraz edildiği güne kadar geçen her gün için yükümlüye Gümrük Kanunu'nun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezası uygulanır. Usulsüzlük cezası en fazla iki aylık süre için uygulanır ve bu sürenin sonunda Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin onuncu fıkrasının (c) bendinde belirtilen şekilde işlem yapılır. İkinci fıkrafta belirlenen süre geçirilerek ibraz edilen tespit raporları ancak süre bitiminden itibaren iki ay içinde ibraz edilmiş olması ve bu fıkra uyarınca düzenlenen cezaların tahsili şartıyla kabul edilir.

- Eşyanın beyana uygun olmayan kullanım, teslim veya işleme konu edildiğinin tespit edilmesi halinde veya 2 ay boyunca gün başına uygulanacak usulsüzlük cezası sonunda rapor hala düzenlenmemişse Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin onuncu fıkrasının (c) bendinde belirtilen şekilde [Denetime ilişkin belgeler veya bu belgeler yerine geçen bilgilerin beyannamede yer almadığının, beyannamenin kapatılmasından veya eşyanın tesliminden sonra yapılan kontroller neticesinde anlaşılması durumunda ilgili kurum bilgilendirilir.] işlem yapılır.

- 2016/9 Sayılı genelgeye göre eşyanın tesliminden sonra yapılan kontrollerde beyannamede ilgili iznin mevcut olmaması veya denetimin yapılmış olduğunu gösteren bilgi/belgenin bulunmaması durumunda, eşyanın kontrol edilmesi adına ilgili kurum bilgilendirilir.

- Gümrük Yönetmeliğinin 181.mad. Uyarınca yapılacak olan denetimin süre uzatımı ile birlikte verilen süre içinde **olumlu sonuçlanamaması durumunda**, *Gümrük Kanunu'nun 235-1/c maddesi uyarınca **vergi farkı ile birlikte gümrüklenmiş değerinin iki katı** idari para cezası verilir.*

- ... 4. Cezai hükümler saklı kalmak üzere;

a) Gümrük Kanunu'nun 235.maddenin Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda otuz gün içinde mahrecine iade ya da ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan üçüncü ülkeye transit edilir. Bu süre içerisinde mahrecine iade veya üçüncü ülkeye transit edilmeyen eşya, ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

b) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda mahrecine iade, ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan ya da serbest bölge üzerinden üçüncü ülkeye transit veya ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

c) *Teslimden sonra kontrol sonucunda uygunsuzluğu tespit edilen ancak bulunamayan eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.*

IV- YAPTIRIMLAR

- (1) Bu Tebliğe aykırı hareket edenler, yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunanlar ile sahte belge kullananlar, ibraz edenler veya belgede tahrifat yapanlar hakkında;

a) 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu,

b) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu (235.madde),

c) Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının ilgili hükümleri ve ilgili diğer mevzuat,

Hükümleri uygulanır.

Kocaeli, 26.12.2024

***Kerim ÇOBAN**

Emekli Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi

(Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri "YGM")

KAYNAKÇA:

- 4458 sayılı Gümrük Kanunu.
- Gümrük Yönetmeliği.
- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliği.

- 2024/5 Sayılı Ürün Güvenliği Ve Denetimi Tebliği.
- 18 Seri Nolu Serbest Dolaşıma Girişle İlgili Gümrük Genel Tebliği.
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 2016/9 Sayılı Genelgesi.
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 2024/8 Sayılı Genelgesi (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Rehberi ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Çalışma Bölgesi).
- DEMİRTAŞ Haki, “Kapsam Dışı Ürün Grupları ve YGM Raporları (DK1 Tespit Raporu)”, LinkedIn Platformu, 24.10.2024.
- DURMUŞ Can, “Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetiminin Nasıl Yapılacağına Dair Usul Ve Esaslar”, LinkedIn Platformu, 10.10.2024.
- YG Denetim, “YGM Raporu Düzenlenecek Ürünlere İlişkin Uygulama Detayları”, LinkedIn Platformu, 15.10.2024.
- DEMİRTAŞ Haki, “Gümrükler Genel Müdürlüğünün 103616950/05.12.2024 sayı ve tarihli Yazısı Konusuna İlişkin Mevzuat Yorumu”, LinkedIn Platformu, 06.12.2024.
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 11.10.2024/ 101740600, 05.12.2024/ 103616950 tarih ve sayılı yazıları.